

PROJEKT

INSTRUMENTOWNIK

Klasa 5

KAMPANIA SPOŁĘCZNA
DLA EDUKACJI

Save
The Music

FUNDACJA
MEAKULTURA

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Na okładce rysunek kontrabasisty, obok logotypy Fundacji Meakultura i kampanii Save The Music (czytaj: seju de mjuzik). Poniżej belka z logotypami Funduszy Europejskich, Popojutrze, Europejskiego Funduszu Społecznego i flagą Polski.

Scenariusz lekcji dla klas 5 (wykorzystanie opcjonalne w klasie 4-7)

Autorka: Ewelina Grygier

Temat lekcji: Ambasadorowie instrumentów

Czas realizacji tematu: 90 minut

Cele lekcji: uczeń

- dowiaduje się na czym polega rola ambasadora;
- poznaje ambasadorów różnych instrumentów;
- doskonali umiejętności komunikacyjne i pracę w grupach;
- formułuje odpowiedzi na zadane pytania.

Metody i formy pracy

- praca w grupach, z całą klasą;
- pogadanka;
- burza mózgów;
- lapbook;
- praca z fiszkami;
- formułowanie odpowiedzi;
- analizowanie danych;
- ćwiczenie przekazywania nabytych informacji.

Środki pomocnicze i dydaktyczne

- karty z instrumentami;
- wydrukowane załączniki;
- komputer/rzutnik.

Drogi Nauczycielu - w scenariuszu zawarte są wybrane przykłady muzyczne, jeśli masz inne, lepsze, podobne, równie ciekawe – skorzystaj!

Przebieg lekcji

WSTĘP

Nauczyciel/ka przedstawia cele dzisiejszej lekcji: lekcja poświęcona będzie ambasadorom instrumentów muzycznych, czyli osobom, dzięki którym dany instrument jest rozpoznawalny i popularny.

Czy wiesz, kim jest ambasador? Kogo reprezentuje? Z czym związana jest praca ambasadora?

Ambasador to szef misji dyplomatycznej. Reprezentuje on swoje państwo wobec władz innego państwa. Może to robić poprzez pracę ambasady (np. Ambasada Polska w Wiedniu, Ambasada Stanów Zjednoczonych w Polsce) bądź poprzez podróże dyplomatyczne.

Można być także ambasadorem symbolicznie – tak mówi się o kimś, kto reprezentuje, popularyzuje dany kraj/rzecz/dyscyplinę sportową itd.

Zastanów się, kto mógłby być ambasadorem piłki nożnej, tenisa albo innej ulubionej dyscypliny sportu? (np. Robert Lewandowski, Iga Świątek). Albo ambasadorem książek dla dzieci i młodzieży? (np. bohater książkowy Harry Potter albo J.K.Rowling – autorka cyklu książek o nim).

Kto z Was mógłby być ambasadorem jakiegoś przedmiotu albo dyscypliny? Jakiej? Dlaczego?

REALIZACJA

Ambasador instrumentu muzycznego to ktoś, kogo identyfikuje się z danym instrumentem. To osoba, która od razu kojarzy nam się z konkretnym instrumentem muzycznym. O nich właśnie będzie dzisiejsza lekcja.

Czy potrafisz wymienić kilka takich skojarzeń?
Np. kto kojarzy Ci się z fortepianem, skrzypcami,
gitarą elektryczną, perkusją?

Czy znasz jakichś słynnych muzyków, których okre-
ślić by można jako ambasadorów instrumentu?

Nauczyciel prezentuje fiszki: fortepian, trąbka, gitara elektryczna, gitara basowa, wiolonczela.

Pięć ramek z kodami QR, prowadzącymi do podstron z tymi instrumentami.

Wyświetla bądź pokazuje wydruki następujących postaci: **Fryderyk Chopin, Ignacy Jan Paderewski, Miles Davis, Carlos Santana, Yo-Yo Ma, Wiktor Wooten (Karta pracy nr 1)**. **Fryderyk Chopin, Ignacy Jan Paderewski** czy **Piano Guys** to ambasadorzy fortepianu, **Miles Davis** to ambasador trąbki, **Carlos Santana** - gitary elektrycznej, **Yo-Yo Ma** - wiolonczeli, a **Wiktor Wooten** - gitary basowej.

Nauczyciel prezentuje do trzech przykładów muzycznych*

- fortepian: Piano Guys *All of Me*

<https://www.youtube.com/watch?v=9fAZIQ-vpdw>

- gitara basowa: Victor Wooten *Amazing Grace*

<https://www.youtube.com/watch?v=zjKFJkbn3vA>

- wiolonczela: Yo-Yo Ma, J.S.Bach *Suita wiolonczelowa nr 1 w G-dur (Preludium)*

<https://youtu.be/1prweT95Mo0>

*Przykłady muzyczne do wyboru. Przykład pierwszy przedstawia fortepian, przykład trzeci wiolonczelę - są to instrumenty, które pojawią się w dalszej części lekcji. Przykład drugi prezentuje gitarę basową, która nie będzie w żaden sposób omawiana w dalszej części, można go pokazać jako ciekawostkę czy rozszerzenie.

• Lapbook i ambasadorzy

Nauczyciel/ka dzieli uczniów na pięć grup i rozdaje im duże arkusze papieru – A3 oraz wydrukowane materiały (**Karta pracy nr 1**). Każda grupa ma zadanie przygotowania lapbooka o wylosowanej lub przydzielonej postaci (ambasadorze konkretnego instrumentu).

Do wyboru są następujące trzy postaci historyczne: **Jan Sebastian Bach, Ignacy Jan Paderewski, Wanda Landowska** oraz dwie postaci współczesne: **Michał Urbaniak i Yo-Yo-Ma**.

Zadanie: przeczytaj biogram, wykorzystaj zawarte w nim informacje do stworzenia postaci ambasadora. Do wykorzystania masz również wszystkie pliki graficzne, zawarte w karcie pracy (**Karta pracy nr 2**).

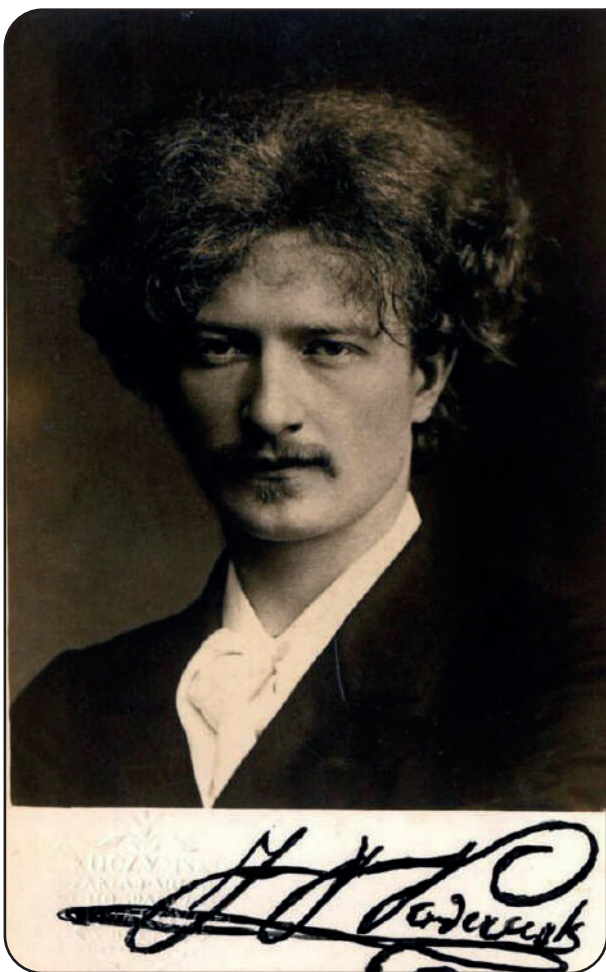
Zadanie polega na przygotowaniu graficznej prezentacji o danym ambasadorze, a następnie przedstawieniu go pozostałym uczniom. W każdym z biogramów zawarty jest termin, który trzeba wyjaśnić pozostałym uczniom.

Nauczyciel rozdaje uczniom fiszki, potrzebne do prezentacji poszczególnych ambasadorów.

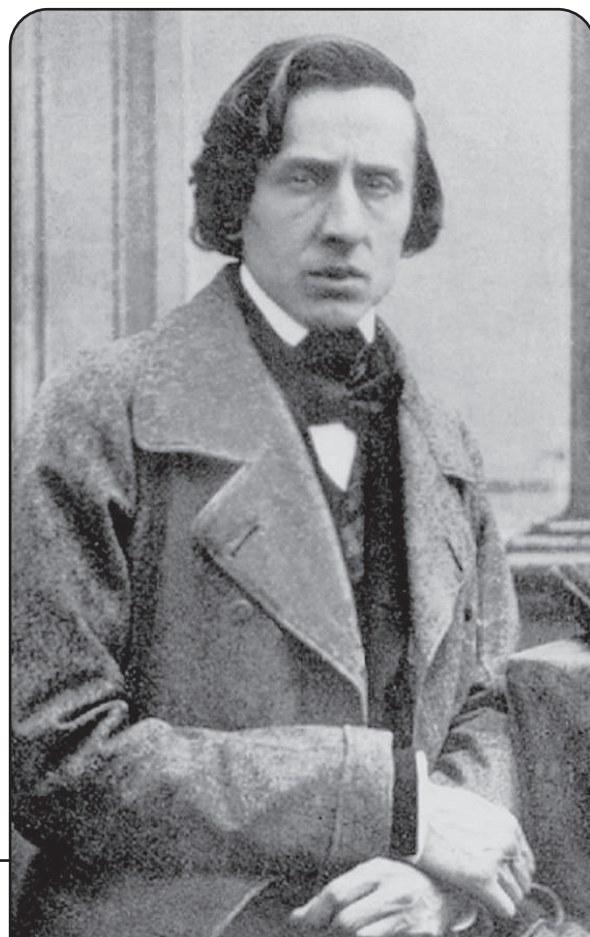
FAZA PODSUMOWUJĄCA

Po przedstawieniu przez każdą z grup konkretnego ambasadora nauczyciel rozdaje uczniom tabelkę (**Karta pracy nr 2**) i prosi o zaznaczenie podobieństw pomiędzy poszczególnymi ambasadorami.

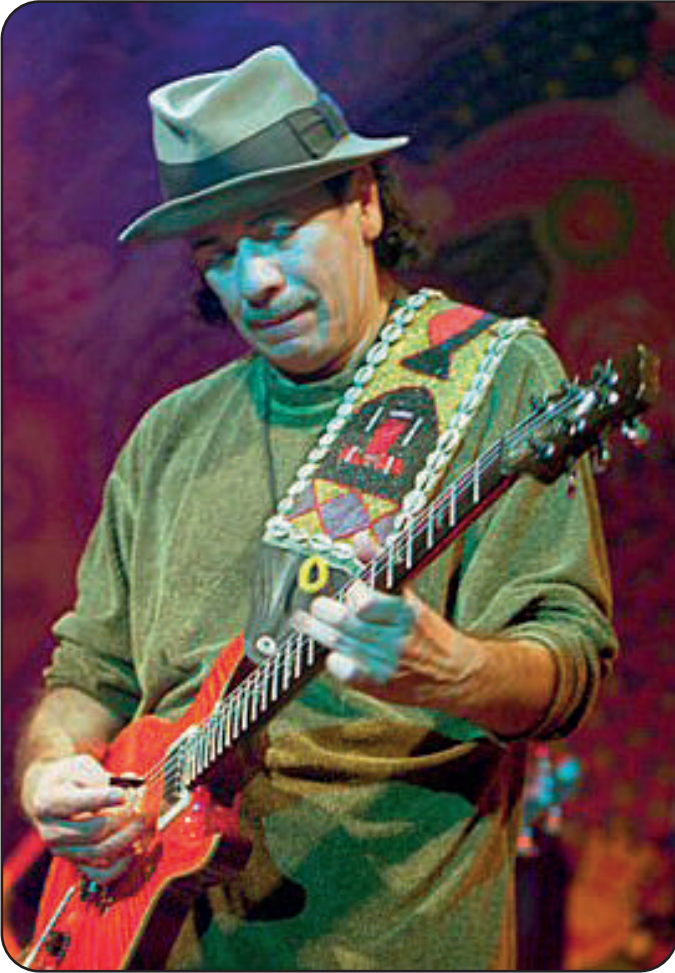
KARTA PRACY nr 1

Na zdjęciu: I. J. Paderewski

Na zdjęciu: F. Chopin

Na zdjęciu: C. Santana

Na zdjęciu: V. Wooten

Na zdjęciu: Yo-Yo Ma

Na zdjęciu: M. Davis

KARTA PRACY NR 2

Informacje do wykorzystania/ zapisania/ narysowania w lapbooku

JAN SEBASTIAN BACH

Jan Sebastian Bach (1685-1750), niemiecki kompozytor i organista. Był kantorem w kościele św. Tomasza w Lipsku. Autor wielu kompozycji na organy (*Tocatta i fuga d-moll*), wiolonczelę (m.in. *6 Suit wiolonczelowych*) czy klawesyn (koncerty na klawesyn solo i na dwa klawesyny). Część z jego dzieci także zajmowała się komponowaniem muzyki, byli to m.in. synowie Carl Philipp Emanuel Bach i Johann Christian Bach.

Ciekawostka: Jan Sebastian Bach miał aż 20 dzieci. Skomponował ponad 1000 utworów.

Il. 1. Johann Sebastian Bach na obrazie olejnym Eliasa Gottloba Haussmanna
źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 2. Pomnik Bacha przed kościołem św. Tomasza w Lipsku
źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 3. Organy
źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

ms. Bach B 595

Toccata Con Fuga:

pedaliter.

ex. d. 2

Dur

ci

J. S. Bach:

Pet. V, 4, 4

Scryps:

Johann. Künze

Il. 4 Toccata i fuga d-moll. Strona tytułowa dzieła
źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

Johann Sebastian Bach.

Il. 5 Podpis Jana Sebastiana Bacha
źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 6 Flaga Niemiec

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 7. Kościół Św. Tomasza, Lipsk

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 8. Wiolonczela

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

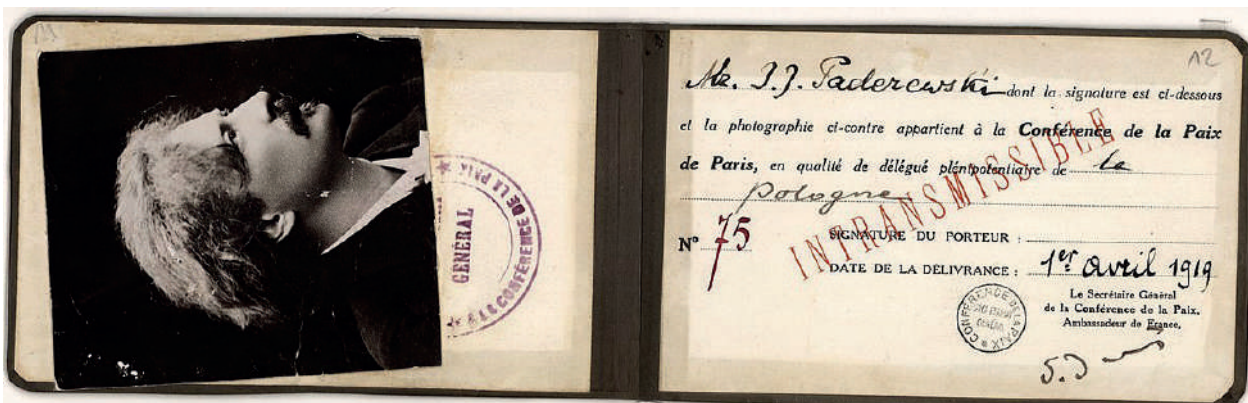
IGNACY JAN PADEREWSKI

- Ignacy Jan Paderewski (1860-1941) – polski kompozytor, pianista i polityk. Dzieciństwo spędził na Podolu. Zmarł w Nowym Jorku. Koncertował między innymi w następujących krajach: Austria, Belgia, Czechy, Francja, Kanada, Niemcy, Polska, Rosja, Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, Węgry, Wielka Brytania a także na terenie obecnej Ukrainy (Lwów).
- Dzięki jego działalności w traktacie wersalskim, czyli dokumencie kończącym I wojnę światową, zapisano utworzenie niepodległego państwa polskiego (wcześniej Polska była pod zaborami!) - amerykański prezydent Woodrow Wilson umieścił w swoim ultimatum, uzależniającym podpisanie przez Stany Zjednoczone traktatu wersalskiego punkt dotyczący suwerenności Polski.
- Studiował kompozycję w Berlinie (m.in. u Heinricha Urbana).
- Paderewski zagrał sam siebie w filmie z 1937 roku.
- Paddymania – kult postaci Paderewskiego, objawiający się w okrzykach czy histerii na jego widok, ogromnym zainteresowaniem prasy jego osobą czy widzeniem w nim cech nadprzyrodzonych. Nazwa pochodzi z języka angielskiego, w którym nazywano go Paddyroosky lub Paddy. Dziś takie reakcje wzbudzają gwiazdy muzyki pop!

Ciekawostka: do dziś w Poznaniu co roku odbywa się inscenizacja przyjazdu mistrza Paderewskiego do stolicy Wielkopolski. Jego płomienne przemówienie uważa się za iskrę, która sprawiła, że wybuchło jedyne zwycięskie polskie powstanie - Powstanie Wielkopolskie.

II. 1. Ignacy Jan Paderewski
źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 2. Przepustka Ignacego Paderewskiego na konferencję paryską
źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 3. Karykatura w „Vanity Fair”, 1899
źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 4. Fortepian Ignacego Jana Paderewskiego, ofiarowany
polskiej ambasadzie w Waszyngtonie
źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 5. Woodrow Wilson

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 6. Flaga Nowego Jorku

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 7. Flaga Polski

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 8. Flaga USA

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 9. Współczesna panorama Nowego Jorku

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

Słowa klucze:

fortepian, tournée, paddymania, Polska, niepodległość, premier, polityk, kompozytor

MICHAŁ URBANIAK

- Michał Urbaniak (ur. 1943), polski muzyk jazzowy, saksofonista, skrzypek, kompozytor i aranżer. Urodził się w Warszawie, dorastał w Łodzi. W latach 60. XX wieku mieszkał w Szwecji, Niemczech i Szwajcarii, a od lat 70. mieszka w USA. Jest autorem m.in. kompozycji: suity *Sketches of Poland* oraz *Sketches of Manhattan*.
- Był ambasadorem Łodzi w staraniach o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016.
- Skomponował ścieżkę dźwiękową do aż 25 filmów amerykańskich.
- Lider zespołu Urbanator, w którym poza nim grają także: perkusista Lenny White, basista Al McDowell oraz klawiszowiec Jon Dryden.

Ciekawostka: Michał Urbaniak wystąpił w jednym z odcinków serialu *Świat według Kiepskich*.

Il. 1. Michał Urbaniak, fot. D. Koperska
źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

Il. 2. Michał Urbaniak, fot. D. Koperska
źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 3. Flaga Polski

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 4. Współczesna panorama Nowego Jorku

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 5. Skrzypce

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 7. Łódź, dworzec
źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 6. Syrenka warszawska
źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 8. Saksofon
źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

Słowa klucze:
Urbanator, Łódź, USA, Polska, skrzypce, saksofon, kompozytor, jazz

YO-YO-MA

- Yo-Yo-Ma (ur. 1955), amerykański wiolonczelista chińskiego pochodzenia. Urodził się w Paryżu, wychowywał się w USA. Koncertował już jako 8-latek. Wykonuje muzykę klasyczną i rozrywkową. Nagrał ponad sto albumów. 19 z nich zostało uhonorowanych nagrodą Grammy.
- W 2018 stworzył projekt zagrania 6 suit wiolonczelowych Bacha w 36 krajach na 6 kontynentach.
- Jest „Posłańcem Pokoju” * w ONZ.

*Wyjaśnienie: Posłańcy Pokoju Narodów Zjednoczonych mianowani zostali po raz pierwszy w 1997 roku przez poprzedniego Sekretarza Generalnego ONZ, Kofiego Annana. Wybrani zostali spośród prominentnych osobistości, które nie współpracowały jeszcze z żadną z agend ONZ. Posłańcami Pokoju mogą zostać osoby wyróżniające się talentem i pasją, które pragną zwrócić uwagę świata na szlachetne cele zawarte w Karcie Narodów Zjednoczonych. W imieniu Narodów Zjednoczonych przyczyniają się do promowania światowego pokoju, poszanowania praw człowieka, prawa międzynarodowego oraz postępu społecznego i ekonomicznego.

Źródło: <https://www.unic.un.org.pl/ambasadorzy/#>

Ciekawostka: Po zaszczepieniu się przeciw Covid-19, Yo-Yo Ma dał niespodziewany koncert w ośrodku szczepień w Pittsfield w stanie Massachusetts (USA).

II. 1. Yo-Yo Ma

II. 2. Wiolonczela

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 3. Yo-Yo-Ma

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 4. Współczesna panorama Nowego Jorku

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

Słowa kluczowe:

Urbanator, Łódź, USA, Polska, skrzypce, saksofon, kompozytor, jazz

WANDA LANDOWSKA

- Wanda Landowska (1879 - 1959) – polska kompozytorka i klawesynistka o światowej sławie. Urodziła się w Warszawie, studiowała kompozycję w Berlinie (u Heinricha Urbana), zmarła w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej.
- W 1913 roku w Berlinie otworzyła pierwszą na świecie klasę gry na klawesynie.
- Na klawesynie, który dzięki niej przestał być instrumentem zapomnianym, grała i nagrywała m.in. dzieła Jana Sebastiana Bacha.
- Autorka kompozycji, książek o muzyce dawnej i historycznym wykonawstwie muzycznym.

Ciekawostka: W 1985 roku na cześć Landowskiej Międzynarodowa Unia Astronomiczna nazwała jeden z kraterów na Wenus „Landowska”.

Il. 1. Wanda Landowska

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

Il. 2. Wanda Landowska i Francis Poulenc

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 3. Flaga Polski

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 4. Flaga Niemiec

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

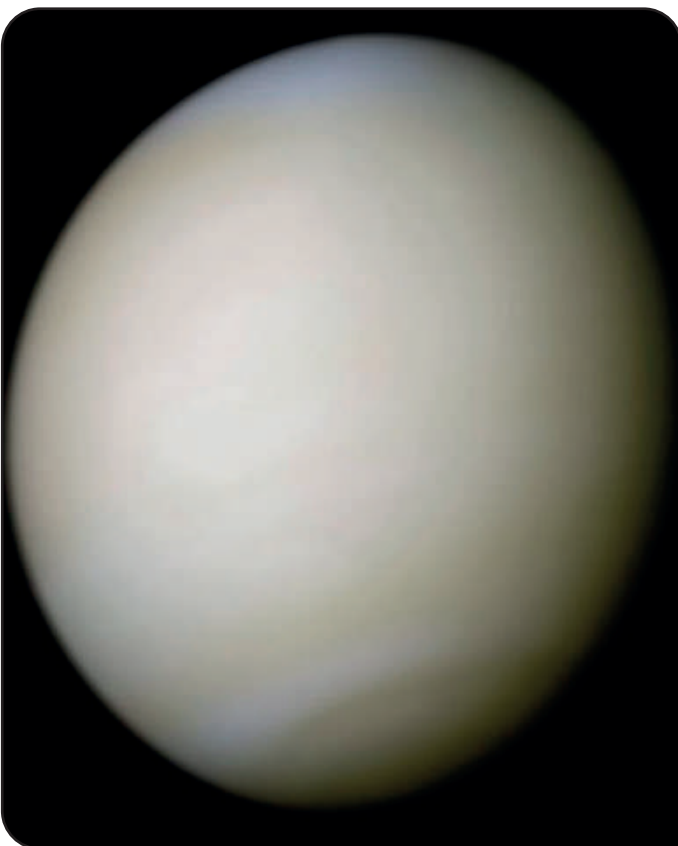
II. 5. Flaga USA

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 6. Klawesyn

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

II. 7. Wenus

źródło: Wikipedia (wolny dostęp)

Image processing by R. Nunes, link to <http://www.astrosurf.com/nunes>

Słowa klucze:

klawesyn, kompozycja, Polska, Niemcy, USA, Krater Wenus

KARTA PRACY NR 2

Co charakteryzuje poszczególnych ambasadorów? Co ich łączy, a co dzieli?
Zaznacz **X** w miejscu poprawnego skojarzenia (np. skrzypce: M. Urbaniak, J.S.Bach)

	J. S. Bach	I. Paderewski	M. Urbaniak	Yo-Yo Ma	W.Landowska
organy					
skrzypce					
wiolonczela					
klawesyn					
saksofon					
kompozytor					
muzyk					
Polska					
USA					
Niemcy					
Chiny					
Francja					

Po prawej stronie kod QR prowadzący do strony głównej Instrumentownika